

Remissyttrande över Finansdepartementets SOU 2024:45 Kompletterande bestämmelser till EU:s reviderade förordning om elektronisk identifiering

Ert dnr Fi2024/01413

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt. I kollegiets inremarkandsuppdrag ingår bland annat att arbeta för en väl fungerande inre marknad som kännetecknas av fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital och som bidrar till tillväxt och konkurrenskraft samt att verka för ett enhetligt genomförande och en korrekt tillämpning av EU-rätten i Sverige.

Sammanfattning och allmänna synpunkter

Kollegiet välkomnar utredningens slutbetänkande med förslag på nya eller ändrade författningsbestämmelser som bedöms nödvändiga och lämpliga för att Sverige ska uppfylla den reviderade eIDAS-förordningens¹ tillkommande krav. Framför allt handlar det om förslag för att säkerställa att Sverige kommer att kunna tillhandahålla en europeisk digital identitetsplånbok till fysiska och juridiska personer och hur en sådan identitetsplånbok kan användas ändamålsenligt. Enligt vår bedömning är de lämnade lagförslagen i linje med den reviderade eIDAS-förordningen, utifrån nu kända förutsättningar.

Fortsatt utredning nödvändig

Vi instämmer vidare i analysen av att den digitala identitetsplånboken bedöms kunna underlätta för individer och företag att ta tillvara och förverkliga sin rätt till fri rörlighet på EU:s inre marknad. Det finns dock fortfarande många osäkra faktorer och oklarheter avseende hur identitetsplånböckerna tekniskt ska fungera. Till exempel har aviserade genomförandeakter ännu inte antagits (avsnitt 8.5). När innehåller i dessa och resultaten av de pågående storskaliga pilotprojekten är kända, bör en närmare

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet.

analys av hur den europeiska digitala identitetsplånoken ska kunna användas ändamålsenligt för största möjliga effektivitet och nytta genomföras.

Genomförande av plånoken bedöms stimulera fri rörlighet

Den europeiska digitala identitetsplånoken kommer att ha ett vidsträckt tillämpningsområde och vi instämmer i bedömningen om att det kan bidra till effektivitetsvinster för både individer och offentliga samt privata aktörer. Möjligheten att kunna samla relevanta uppgifter och intyg på ett och samma digitala ställe förväntas underlätta enskildas vardag och yrkesliv. På ett generellt plan bedömer vi att det har fördelar som stimulerar utövandet av den fria rörligheten för både enskilda och företag.

Potentiella lösningar på Solvit-problem

I kollegiets roll som Sveriges Solvit-center² har vi under lång tid mottagit klagomål från individer och företag om svårigheter att nyttja vissa gränsöverskridande tjänster i kontakt med det offentliga eller brist på tillgång till digitala tjänster. Andra vanliga problem som Solvit hanterar med återkommande frekvens, är problem med verifiering av en identitet när ett bankkonto ska öppnas. Identitetsplånoken förväntas underlätta förutsättningarna för detta. Det är även välkommet att identitetsplånoken kan komma att användas för tillgång till en användares socialförsäkringsuppgifter som bevis på socialförsäkringstillhörighet. Det förväntas snabba på hanteringen hos nationella myndigheter av samordningen av socialförsäkringsförmåner inom EU.

Emellertid är det, såsom utredningen påpekar i avsnitt 6.8 *Identitetsplånokens användningsområden för nationell effektivitet och nytta* svårt att i dagsläget bedöma hur effekten av genomförandet och därmed identitetsplånokens användning kan komma att underlätta vid användande av gränsöverskridande tjänster i praktiken. Vi välkomnar därför särskilt att utredningen föreslår (s. 236) att arbetet med att utvärdera hur den europeiska digitala identitetsplånoken kan användas för största möjliga nationella nytta. Det arbetet bör ske fortlöpande, i samråd med de myndigheter som för Sveriges räkning deltar i de storskaliga pilotprojekten på EU-nivå (som i utredningen beskrivs närmare i avsnitt 4.7.3).

Vikten av effektiv regelförenkling och minskad regelbörda

Utifrån att det finns ett flertal initiativ på EU-nivå som syftar till att förenkla gränsöverskridande kommunikering genom digitala lösningar och givet vikten av att inte överreglera eller skapa onödiga kostnader för medlemsstaterna vid genomförande av EU-lagstiftning, anser vi att regeringen bör ta initiativ till att man på EU-nivå utreder potentiella överlappningar i tekniska system som den reviderade eIDAS-förordningen kan ha i förhållande till andra pågående projekt med liknande syfte.

² I enlighet med vårt uppdrag enligt 3 §, 9 § 5 p. förordning (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium samt i enlighet med Kommissionens rekommendation av den 17 september 2013 om principerna för Solvit, C(2013) 5869 final.

Eventuellt kan det undersökas om tekniska lösningar om elektroniskt utbyte av information, exempelvis för genomförande av SDG-förordningen, kan återanvändas. En sådan analys på EU-nivå bör förekomma lanseringen av identitetsplånboken i medlemsländerna.

Slutligen hänvisar vi till tidigare lämnat kompletterande remissyttrande över delbetänkandet SOU (2023:61) En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (Fi 2023/02704), avseende anmälan av tekniska föreskrifter och anmälan av krav på tjänsteverksamhet som översänder på nytt tillsammans med detta yttrande.

Ärendet har avgjorts av vikarierande enhetschefen Karin Atthoff i närvaro av utredaren Charlotte von Mentzer, föredragande.